

IZLAZI SVAKE
— SUBOTE. —Pretplata
5 Din. mjesečno.Tromjesečno
Din 15.-Oglasi
po cijeniku.

PRIMORSKA RIJEČ

UREDNIŠTVO i
UPRAVAlista nalaze se u
općinskoj zgradi
(bivša kuća
Mattiazzi) II. kat.Telefon
interurban br. 47

Broj 6.

Šibenik, subota 29. kolovoza 1931.

Godina I.

Akcija šibenske općine, da se pomogne pučanstvu, koje je postradalo od suše

Nepamćena ovogodišnja suša uništila je čitavu ljetinu u ovim krajevima, a djelovala je nepovoljno i na rod vinograda. Uslijed toga je naš seljački svijet zapao u vrlo teško stanje, koje će se bez dvojbe još više pogoršati nadolaskom zime. Time u vezi, općinska uprava u Šibeniku uputila je nadležnim faktorima hitnu molbu, da bi se bar donekle pomoglo pučanstvu u ovim teškim danima. Preistavka, koju je općina odaslala pretsjeddniku kr. vlade gen. g. Živkoviću, ministarstvu finansija, ministarstvu trgovine i industrije, ministarstvu poljoprivrede, Zavodu za unapređenje spoljne trgovine i Privilegovanom Društvu za izvoz zemaljskih proizvoda, glasi:

Ekonomske su prilike u općini šibenskoj ove godine tako nepovoljne, teške i kritične, kao što su rijetko kada bile; pučanstvo ide ususret teškim nevoljama i iskušenjima najteže vrsti; čitavom području prijeli velika bijeda. Sva vrela narodnog gospodarstva su izdala, svi su prihodi podbacili i trebala je još nezapamćena suša, koja traje već četiri mjeseca, pa da nevolja bude potpuna.

Glavno zanimanje stanovništva ove općine je vinogradarstvo. Ali — i rod grožđa je ove godine manji za 30 posto od lanjske, i to uz pretpostavku da prispje zdravo u konobu, jer je još uvijek pogibao elementarnih nepogoda uslijed jedinstvene suše. Višnje su sasvim podbacile, rod je minimalan, a cijene preniske; bajane isto tako, a i smokva je sušom uništena. Rod buhača je za 30 do 40 posto manji, a takav je i rod maslina. Žitarice su — ono malo što se u općini sije — sasvim uništene. Blago se prodaje u bescijene, jer već sada težak nema čime da ga hrani. I lov ribe, koji je inače jedan od znatnih prihoda primorskog pučanstva ove općine, daleko je ispod srednjega ove godine.

U ovako iznimno teškim prilikama i najcrnijim perspektivama, dolaze dvije činjenice, koje prilike čine neizmjenno težim, a izlaz iz ove očajne situacije upravo nemogućim, a to su: **vinska kriza i monopol žita**. Prva — vinska kriza, onemogućuje uvođenje glavnog i skoro jedinog proizvoda u ovoj općini, a druga — monopol žita — otežava uvelike nabavu glavne hrane, koju ovo pučanstvo mora sa 90 posto da uvozi.

Vino je glavni proizvod pučanstva. Već nekoliko godina vlada u ovoj grani privrede teška kriza, koja je s godine u godinu sve veća, a njene posljedice sve teže. Vino se ne može da proda, a i ono u koliko se proda, ide upravo u bescijene.

U općini ima još starog vina oko 25.000 hl a rod novoga se cijeni na 80—90000 hl. U općini može da se potroši svega 14—15.000 hl. Sve drugo treba iz općine izvesti u druge krajeve naše države i van, u druge države. Uz rekord ovogodišnji rod u vinorodnim evropskim državama (Francuskoj, Italiji, Španjolskoj, Grčkoj, Mađarskoj) i uz naročite pogodnosti koje ima izvoz vina iz Italije, Grčke i Mađarske, naših glavnih konkurenata, — izgledi su u naš izvoz ove godine još slabiji, a kriza će ove godine doseći vrhunac, što za ovu općinu znači gotovu katastrofu. Kapacitet kupnje u prvom redu hrane, žitne hrane, ovog isključivo vinorodnog kraja, uslijed vinske krize, upravo je minimalan. Dalje i gore se ne može. Treba omogućiti izvoz vina iz države, potrošnju unutra

i poboljšati cijene. U ovoj općini narod se ne bavi žitaricama. Prinuden je da hranu uvozi. Žitni monopol, koji je Kraljevska Vlada uvela u najplemenitijoj namjeri da pomogne naše proizvođače žitija, najteže je pogodio ove krajeve, koji hranu moraju da kupuju. Ovaj je narod prinuden, uslijed toga da naše žito plaća uz više nego dvostruke cijene od žita, koje bi mogao da nabavlja u inozemnim lukama. Nestašica novca, teška vinska kriza i ovaka visoka cijena žita uslijed žitnog monopola, znači pravu nemogućnost nabave hrane.

Općinsko Upraviteljstvo, na svojoj sjednici od 22 avgusta o. g. uzelo je u razmatranje teške ekonomske prilike u ovoj općini, pa je zaključilo da se ovom predstavkom obrati na gospodina Pretsjeddnika Kr. Vlade i zainteresovana ministarstva, da im predoči suštinu nevolje i zamoli za pomoć da se iz ove preteške situacije izađe sa što manje zlih posljedica.

Općinsko se upraviteljstvo u tom cilju pridružuje u cjelini prestavci Trgovačko-obrtničke Komore u Splitu od 18 avgusta o. g. 2057/4, koju je ona podnijela gosp. Pretsjeddniku Kr. Vlade, a s kojom je tačno prikazala ekonomsko stanje primorja, suštinu vinske krize i teške posljedice žitnog monopola, i s kojom je ukazala na mjere koje bi bile nužne da se kako tako izađe iz teške privredne i ekonomske situacije. I ovo opć. upraviteljstvo predlaže, zajedno sa Trg.-obrt. Komorom u Splitu, da se: 1) hitno podvrgne reviziji čitav sistem javnih samoupravnih dažbina i raznih taksa, te da se eliminiira izdatke na minimum; 2) da se, obzirom na poskupljenje žita u unutrašnjosti,

uslijed žitnog monopola, snizi željeznička tarifa i uspostavi ranija tarifa za pasivne krajeve; 3) da se postigne što veći kontigent izvoza vina u Francusku, po istoj carinskoj stopi kao što su dobile Italija i Grčka; 4) da se povisi izvozna premija za bolja vina sposobna za križanje; 5) da se osnuje u Splitu filijala privilegovanog društva za izvoz zemaljskih proizvoda u cilju da se uzmogne ovdje u centru vinorodnog kraja forsirati izvoz; 6) da se što hitnije demantuju vijesti o vladinoj namjeri snizavanja izvozne premije za vino, što nam nanosi veliku štetu.

Smatramo da bi ove mjere u nekoliko povećale izvoz vina i tim pojačale kupovnu sposobnost ovoga naroda i tako se izbjeglo teškim posljedicama, koje inače prijete ovim krajevima.

Molimo Gospodina pretsjeddnika da izvoli uvažiti ovu predstavku.

Kruna ženske ljepote je Grieserova trajna ondulacija **bez elektriciteta**

Isključen je kratki spoj i bilo kakav bolan ili neugodan dodir. Najhigijeničnije, najugodnije i najtrajnije sredstvo ondulacije bez opasnosti jer nema elektriciteta. Brijaački frizerski salon **GUSTAV ČERVAR - ŠIBENIK**

Upotrebljenih prozora, kapaka i vrata prodajem pojedinačno i skupno uz vrlo umjerene cijene. Obratiti se kod **ŠIME ANTIĆ, ŠIBENIK.**

Zašto sjeverna Dalmacija osjeća gubitak Zadra?

Sav život kulturni i ekonomski Sjeverne Dalmacije, za bivše Austro-Ugarske, bio je koncentrisan u Zadru. Naš zivalj do pred rat potpuno je prevladao u nekadašnjoj „kuli“ talijanaša. Da je slučajno bilo razumijevanja kod nekih — i općina zadarska bi bila u jugoslovenskim rukama. Nesretnim ugovorom sa Italijom, ovaj kraj je izgubio svoja pluća, svoje srce; izgubio je mjesto plasiranja svojih suvišnih poljoprivrednih artikala; izgubio je sudove, škole, mjesto, gdje je slao svoju djecu i gdje je u svojoj neposrednoj blizini mogao da se opskrbi najpotrebnijim za dnevne kućne potrebe. Gubitkom Zadra nastala je u tom kraju prava bezglavost i trebalo je, čim se ispraznila treća zona, na brzu ruku stvarati za te krajeve sudove, srezove i općine. Ti baš dani bili su odsudni za današnje i buduće prilike u ovom kraju. Trebalo je u neku ruku stvoriti novi kulturni centar, novu jaku ekonomsku jedinicu, da okolno seljaštvo jednom zauvijek zaboravi ono prije tako drago, tako milo mjesto. Kada su talijanske vlasti napustile taj kraj, narod u velikom odusevljenju nije ni mislio kako da se konsteliraju nove prilike, koje su nadošle. Narod nije mislio, no mislila je nekolicina te na brzu ruku i ne osvrćući se na potrebe dotičnog kraja, stvorila je srezove, sudove i općine. Za otoke Olib, Silbu, Ist, Dugi Otok i Ugljan postade selo Preko sada centar. Jedino radi svoga položaja, koji je sučelice Zadru, trebalo je tamo nešto napraviti, ali unatoč toga Preko radi svog slabog ekonomskog razvitka nikada neće i nemože igrati nikakove uloge, a još manje može da bude dobra naknada za izgubljeni grad. Prekomorski dio zadarske općine postao je još bezglaviji. Od Nina, Novigrada, Obrovca pa sve do Bio-

grada na moru, osjeća se težak gubitak većeg centra. I tu se nešto napravilo, ali gdje? U Biogradu n. m., koji je ne samo vrlo udaljen za mnoga sela, već i nema izgled jednog centra, već obične manje varoši. Narod međutim ostade bez svog grada. Treba li da ide u grad, da kupi najpotrebnije za život, u Zadar ne može, jer je tamo danas tuđinsko leglo, tamo mu ne dozvoljavaju naše vlasti. To je potpuno ispravno, ali princip samoodržanja je jači od svih ljudskih zakona i naš seljak ide tamo ilegalnim putem, vere se kroz šikarje u tuđinsku zemlju, da kupi najnužnije životne namirnice, da ne uginu.

Pogledajmo sada, da li je bilo moguće stvoriti u blizini Zadra na moru jedan centar, koji bi bio kadar da njega potpuno zamijeni. Mislimo, da je to bilo moguće i to odmah nakon odlaska talijanske vojske iz ovih krajeva.

Selo Sukošan sa 2300 stanovnika leži jugoistočno od Zadra u divnoj uvali, zaštićenoj od svih vjetrova a proteže se uz glavni primorski put, koji vodi u Biograd i Zadar. Sa sjeverne strane se nalazi dosta visoka gorska kosa, koja ga brani od sjevernjaka tako, da i kod najljuće bure tamo vlada tišina. Uz samo selo pružaju se krasna polja sa maslinjacima i vinogradima. Između polja i vinograda nalazi se prekrasan zaljev sa divnom plažom, kakve je teško naći u cijeloj sjevernoj Dalmaciji. Pitke vode ima tamo u izobilju, samo bi trebalo urediti vodovod. Ima još k tome nepreglednih predjela, koji kad bi se rasparcelirali, mogli bi da prehrane i preko 4000 seljaka. Eto od tog mjesta trebalo je stvoriti novi centar, novi Zadar. Naši iseljenici u sjevernoj Americi dobro su uvidjeli što će biti s našim narodom u ovim krajevima

**Vatrogasna stanica u Šibeniku
ima telefon broj 107**

VIJESTI IZ SJEVERNE DALMACIJE

Talijani kopaju rovove oko Zadra

Zadar, 26. kolovoza. Grozničavo utvrđivanje Zadra, koje već od duže vremena provodaju talijanske vlasti, nastavlja se punom parom. Ovih dana su odijeljenja mitraljeskih četa zadarskog garnizona počela da kopaju rovove za mitraljeze, iza već postavljenih zapreka od žica, uzduž čitave granice oko Zadra. M. I.

Novigrad očekuje dolazak bana dra Tartaglia

Novigrad, 26. kolovoza. Prema još nepotvrđenim vijestima, skorih dana bi imao doći u Novigrad primorski ban Dr. Tartaglia, da upozna prilike mjesta i potrebe pučanstva. U vezi s ovim vijestima, čitav Novigrad se sprema da što svečanije dočeka svog prvog bana. M. I.

Krmača pojela djetetu obe ruke

Zemunik, 26. kolovoza. Novorođeno dijete Bilo-
glav M. p. Luke spavalo je u kolijevci, i dok nikoga nije bilo kod kuće, uvukla se je krmača i odgrizla mu obe ruke. Dijete je ipak ostalo na životu i bilo je odmah upućeno u bolnicu. Ova jezovita nesreća morala bi podučiti roditelje, da svojoj djeci poklanjaju više brige i pažnje. M. I.

Nova školska zgrada u Murvici

Murvica, 26. kolovoza. Ovih dana započelo se je ovdje gradnjom nove zgrade za osnovnu školu, koja bi imala da bude dovršena do konca ove godine. Tako će napokon i Murvica dobiti svoju školu, čime će se udovoljiti davnoj potrebi ovdšnjeg pučanstva. M. I.

Rodila trojke

Briševo, 26. kolovoza. Žena financijskog potpreglednika Mora, nastanjenog u Briševu, rodila je trojke, od kojih je samo jedno ostalo na životu, dok je drugo dvoje umrlo odmah nakon rođenja. Rijedak slučaj i izvjestan rekord. M. I.

Potreba otvorenja 4. odjeljenja pri osnovnoj školi u Skradinu

Skradin, 26. kolovoza. Doznajemo da je Mjesni Školski Odbor uputio Opštinskoj Upravi molbu u pogledu otvora 4. odjeljenja pri Mjesnoj Osnovnoj Školi. Obzirom na malene prostorije i broj djece, molba Mjesnog Školskog Odbora je sasvim umjesna, te se nadamo da će Opštinska Uprava uviditi potrebu traženje, i molbi udovoljiti, a što će biti samo za dobro mjesta i naše djece. Školski praznici već su na izmaku, pa bi bilo poželjno, da se Opštinska Uprava što prije postara za potrebite prostorije. F. M.

Gradnja betonskog mosta preko Rivine Jaruge

Skradin, 26. kolovoza. Pred nekoliko dana započeto je gradnjom betonskoga mosta preko Rivine Jaruge (kod sv. Jere). Po konstrukciji i gradnji, most će biti jedan od najsolidnijih od svoje vrste, a to nam obećava zauzimanje vrijednoga ing. g. Tocha, koji je rukovodio sa radom velikoga željeznoga mosta preko rijeke Krke. Ovom prilikom bilo bi nužno da nadležni nadju mogućnosti baš kad se ovaj most radi, da se dovrši i zid Rivine Jaruge od mosta do ušća Rivine Jaruge, t. j. ulaza u Krku, koji nije dulji od 40 - 50 m. Ovo je od velike potrebe, jer ušće jaruge radi neregularnoga toka, toliko je naplavilo i namuljilo donji dio jaruge, (od mosta do Krke), da prijete pogibelj sada, kad naidju jesenje kiše, da voda izadje iz svoga korita, i učini znatne štete.

Od naročite je važnosti i to, da bi baš ovaj mali rad završio izgradnju ovoga kanala, koja traje već više od jednog decenija. F. M.

Zašto se hoće štetovati Stankovcima?

Stankovci, 25. VIII. 1931. Općina stankovačka u godini 1930 dobila je dozvolu za stalno održavanje marvenog pazara na dan Velike Gospe 15. augusta svake godine. Ove godine usprkos toga općina benkovačka tražila je, da se u isti dan i njoj dozvoli održavanje marvenog pazara. Ovaj postupak ne možemo smatrati umjesnim, pošto ako se u blizini od 20 kilometara u isti dan održavaju dva marvena pazara, razumljivo je da jedan, a taj bi bio baš stankovački, nebi imao nikakova smisla, pošto Benkovač kao varošica ima drugih pet odavna uvedenih pazara, pak narod priučen na njihove pazare sigurno bi krenuo tamo.

Ovo nas ponukuje nato, kad vidimo da netom se opazi da bi koje selo pošlo naprijed, odmah se traži načina da se to osujeti, a još većma zato kad smo na čistu da i sela imaju pravo živjeti kao varošice i gradovi. — Stankovčanin.

Sastanak šibenskih športaša.

Šibenski Omladinski Športski Klub sazivlje za nedjelju 30. VIII. u 10 sati pr. p. u prostorijama Masarykova muzičkog društva „Kolo“ sastanak svih starih i novih članova kao i simpatizera kluba u svrhu, da se klub preuredi da se odrede smjernice jačem i intenzivnijem radu i da se počme s ozbiljnom športskom djelatnošću, koja je u zadnje vrijeme jenjala. Mole se članovi i prijatelji da prisustvuju tom sastanku u što većem broju.

vima nakon gubitka Zadra, te opravdano stadoše pisati i predlagati, neka se stvori pošto poto jedan odgovarajući centar. Predlagahu i oni Sukošan, da se stvori tamo novi grad, jer su znali njegovu vrijednost; znali su, da je on najbliži i za otočane i za zagoru; znali su, da je baš idealno vezan sa cestom prema jugu i sjeveru; znali su, da i sa higijenske strane najbolje odgovara za jaki budući centar. Na žalost baš tamo, gdje je trebalo, nije se ništa stvorilo. Valjda zato, što su tamošnji stanovnici oduvijek bili nacionalno svjesni i što nikad u tom selu nije bilo talijanaša! Doduše, okolnosti, što se u tom mjestu nije ništa učinilo i što cijeli kraj danas strada, nisu toliko krive vlasti, jer one nisu bile upućene u tamošnje prilike, ali kriva je u najvećoj mjeri ona nekolicina ljudi, koji su zapostavljali interes cjeline radi svojih ličnih interesa. Sukošan ne dobiva ni općinu, već je dobiva Zemunik, mjesto malarično i neprikladno. Da bude ironija još veća, adaptiraju se prostorije bivšeg samostana trapista za buduću bolnicu. Raspisan je čak i natječaj za šefa, ali ga do danas nema, a mislim, da ga neće ni biti. Međutim bolnički ekonom postoji već dvije godine.

U zadnje vrijeme je raspisan natječaj i za bolnicu u Biogradu n. m. Lijepo je to, da se osnivaju bolnice, ali samo onda, ako se grade tamo, gdje će moći odgovarati svojoj svrsi. Biograd se nalazi upravo na polovici puta između sjevernih otoka i Šibenika, pa zašto u takovoj udaljenosti da podizemo bolnicu. Dolazile su više puta komisije, da pregledaju, gdje bi bilo najprikladnije za ovaj kraj sagraditi tako važnu zdravstvenu instituciju — ali je opet ostalo sve po starom, jer je tako moralo biti. Da su se uzimali u obzir ekonomski, saobraćajni i zdravstveni razlozi, bilo bi se odlučilo bez dvojbe za mjesto, koje je najbliže zagori i otocima, a k tome koje je udaljenije od Šibenika. Ipak je još uvijek na vrijeme, da se poprave stare greške. Nadležne vlasti bi se morale odlučiti svakako za jedan od srezova na granici i tu bi se imala podignuti samo jedna, velika i uređena bolnica. Manje bolnice ne odgovaraju svrsi i mnogo više zapadaju. Podignuće takove bolnice također bi mnogo doprinijelo stvaranju onog centra, za kojim se zudi. Jedino tada će naš narod odahnuti, jedino tada on može da mimoiđe Zadar. Dok toga ne bude, naši ljudi će još uvijek ići ilegalnim putem u Zadar; ići će i u zadarsku bolnicu, jer mu je najprikladnija i trajati će vječno nezadovoljstvo.

Da se vlasti uvjere o točnosti ovih naših gornjih izlaganja, trebale bi upitati ckolišni narod, koje bi mjesto faktično najbolje odgovaralo istaknutoj svrsi. Dobile bi samo jedan odgovor, a taj je, da najprikladnije mjesto može da bude samo i isključivo: Sukošan. Dr. M. Grdović

Posljednja šetnja jedne duše

Ja sam umro 29 augusta 1928 godine. Tako je napisano u općinskom popisu umrlih. — Kad se moja duša odijelila od tijela, ljubazno se s njim oprostila i odletjela u Nebeske Visine. — Što je bilo s mojim tijelom — ne znam. Duše nas mrtvih, ne brigaju se za svoja tjelesa. Vraćaju im milo za drago, jer za života, naša tjelesa malo se brinu za svoju dušu.

Za ispaštanje svojih grijeha bio sam osuđen na 743 godine boravka u Čistilištu. Tri godine strpljivo sam podnošao „čistilišne muke“. Ponašao sam se uzorno. Svakog sata rodovito bih pio „ricinissovo ulje“, Franc-Josefov gorku vodu i sve ono što se u — Čistilištu mora piti...

Kao nagradu za moje trogodišnje patnje moji Pretpostavljeni dopustiše — meni grijeshniku — da još jednu večer moja duša prošeta večernjim korzom svog rodnog grada. — Kad li će sunce zaći? — Kad li ću opet ugledati moje stare gradske zidine? — moja duša, sva usrećena, pitala je samu sebe.

Večer. Spremanje na put. Skok iz Nebeskih Visina. Padanje na zemlju.

Padao sam brzo. Nije prošlo ni par minuta i već sam osjećao „miris“ svog zavičaja. Spustio sam se ravno na drvenu „rivu“. Upravo je počeo „život“ po večernjem korsu. Nitko me nije primjetio. Mi duše smo nevidljive za živuće stvorove. Mi ne izgledamo ni lijepi ni ružni, jer mi uopće, nikako ne izgledamo. Zbog te „nevidljivosti“ mnoge lijepe žene boje se smrti. — Pogledao sam oko sebe. Ništa se nije promjenilo. Sve je onako kao i pred tri godine, kao i do dana moje smrti. — Ispod električne lampe, kraj svojih kolica, stajao je nijemo sladoledar. Na glavi ima fes. Nitko ne kupuje sladoled. — Sjećam se... prije je bio opsjedan od mladih mušterija... Sada toga nije bilo...

U sladoledara je buljio bosonogi odrpanac. To bi bila možda jedina mušterija sladoledara u fesu, ali ni ova nije imala novaca. Sladoledi se ne davaju na otplatu, a mušterija, koje plaćaju u „gotovom“ nije više bilo. Zemaljska kriza!

Naslonio sam se na jednu od „kclona“, kojima naša „riva“ obiluje. Na nijednoj nije bio privezan konop, kojim se brodovi vezuju. Kolone bile su suviše...

Šetača na obali bilo je sve više. Evo kopija hollywoodskih zvijezda: Grete Garbo, Lillian Harvey, Marlene Dietrich i druge, kojima ime neznam izgovoriti. Bile su brižljivo napuderisane i savršeno oličene, kao da će sad stupiti pred filmsku kameru.

Mladići su se natjecali ljepotom i elegancijom, a sve žene koketnošću i šarmom. Oni još neće da shvate, da su naša tjelesa samo crna zemlja.

Grupica momaka je, držeći se one — „čovjek ne živi samo o kruhu, već i o vinu“, izabirala je podesan lokal za noćno slavljenje ove poslovice smrtnika.

Malo podalje vidio sam jednog bradatog gospodina s cigarom u ustima. Po namrštenom čelu izgledao je da se bavi „pjesništvom“ ili „novinarstvom“ ili možda kojim drugim unosnim zvanjem. Slijedio ga je čovjek koji je izgledao samo novinar ili čovjek bez unosnog zanimanja. Imao je štap. Hodanje obojice bivalo je sve brže. Dva starija gospodina motrili su ih i međusobno govorili: „To su oni koji jedan drugoga u istoj novini devetaju“. — Predviđao sam katastrofu. Odletio sam od njih.

Sjeo sam na kolica za sladoled. Kraj mene se je prošetao — po odijelu — vrlo otmeni bračni par. Ona mlada i lijepa. On star i bogat. Ona je otijukala sa mladićima u plavim kaputićima. On je bijesno stiskao njenu ruku i svoja usta natjeravao na prisilan smijesak. — Moja duša je razumjela njegove misli. — Na

drvenoj „rivi“, ribari love ribu. Po cijeloj obali „djevovjke“ love muževe. Kadkad se desi da ribar ulovi koju ribu. Prije moje smrti, a i danas iste su one koje love... ali još ne uloviše muža...

Jedan privremeno zaljubljeni par, polako se izgubio među vagonima. Tamo je tamno... Ne znam što je s njima bilo...

Moja se je duša dalje skitala i zabludila u park gdje rastu oleandri, palme, dalije i kane. — Razveselio me je susret s malim „crncem“ i on je bio našminkan i dotjeran najfinijim anilinskim uljenim bojama. On uživa u hladovini i onako s visoka motri prolaznike i kritikuje ih. Mislim da je njegova kritika bila najobjektivnija, jer je šutio, što je kod kritičara nemoguće.

On nikada ne spava. On nije nikada umoran. Njegovo tijelo neće nikada postati crna zemlja, a njegova duša — ako je uopće ima — neće nikad odletjeti u Nebeske Visine.

No moja duša bila je umorna. Mislio sam naići na novosti, ali tih nije bilo — uvijek jedno te isto. Bio sam shrvan. Najednom osjetih, kako je „moju dušu“ zahvatio jedan topli fluid. Protrnuo sam. Naglo se okrenuh, kraj mene je prošlo par starijih ljudi. Po pojavi izgledali su „mudraci“. Pošao sam za njima i slijedio ih. — Sjeli su za kavanski sto na obali. Za stolom sjedili su i drugi sa isto tako otmeonom i mudrom pojavom. Dobro ih poznajem, još iz vremena, dok nijesam bio upisan u općinskom popisu mrtvih.

Prisluškivao sam njihov razgovor... bio je isti kao pred tri godine... raspravljali su vječno o „sudbini svoga grada“... Zar je i tu jedno te isto??? Zar se i ti razgovori nijesu promjenili?... Moja je duša gorko zaplakala nad „sudbinom“ svoga grada... i brzo odletjela... u Nebeske Visine, da se više nikad ne povraća na ovaj sitničavi svijet... per.

Šibenska kronika

Mjesni pretplatnici „PRIMORSKE RIJEČI“ mogu da uplate pretplatu u prostorijama uprave lista, svakog dana od 6 do 8 sati na večer.

Konferencija predstavnika vinorodnih općina. Inicijativom šibenske općine održati će se ovdje 8. septembra konferencija predstavnika svih primorskih vinorodnih općina, na kojoj će se raspravljati o mjerama, koje bi trebalo poduzeti, da se vinska kriza i njezine posljedice ublaže, da se izvoz vina pojača a cijene poboljšaju.

Ova anketa je neophodno nužna, jer po svemu izgleda, da će vinska kriza ove godine doseći vrhunac i da naš vinogradar ide ususret najtežim iskušenjima. Rod grožđa je u svim vinorodnim krajevima i državama Evrope vanredno dobar, pa su izgledi za naš i onako slabi izvoz vina upravo minimalni, a već sada nečuveno niske cijene prijete da idu u bescijenje. Radi ovoga našim vinogradarima treba hitna pomoć!

Anonimni dopisi. Javljam građanstvu, da ne ćemo u našu novinu uvrstiti nijedan članak, koji redakciji bude poslan bez naznake pisca. Radi toga su i u ovom broju morali izostati neki članci, koji su stigli pod anonimnom šifrom.

Velika svečanost Jadranske Straže u Zagrebu. Mjesni Odbor Jadranske Straže u Zagrebu posvetiće u nedjelju 6. sept. svoju zastavu uz Uzvišeno Kumstvo Nj. V. Kraljice Marije. Na ovu velebnu narodnu manifestaciju za naše more i Primorje krenuće i veliki broj članova Jadranske Straže iz Šibenika. Detaljne informacije za putovanje u Zagreb mogu se dobiti kod pretsjednika šibenske Jadranske Straže g. Pave Kovačeva. Izletnici će imati poseban popust na željeznicama.

Ispiti. Zvonimir Čaleta i Mate Košta pravni vježbenici kod ovdšnjeg okružnog suda, položili su u Splitu kod višeg zemaljskog suda sudijsko-advokatski ispit s vrlo dobrim uspjehom.

Našim sugradjanima čestitamo.

Šibenčanin g. Trifunović prvak države u šahu. Kroz čitavi ovaj mjesec održavao se je u Banjaluci VII. Amaterski Savezni Šahovski Turnir, koji je završio 25. ov. mj. Na turniru natjecalo se je sedamnaest najboljih naših šahista iz cijele države, a Šibenik zastupao je naš sugrađanin mladi i talentirani šahista g. Pero Trifunović, student prava. On je postigavši 13 1/2 bodova od 16 mogućih, plasirao se na prvo mjesto, osvojivši time počasnu titulu saveznog majstora i prvaka države.

Na ovom najljepšem uspjehu što ga može jedan šahist-amater postići, najsrdačnije čestitamo g. Trifunoviću, želeći mu i daljnje uspjehe na šahovskom polju na ponos i diku svoju i svoga grada Šibenika.

Zapuštenost na Visovcu. Svakome su poznate prirodne krasote otočića Visovac na Krki i rijetko ćemo gdje u državi moći naći položaje u koji je priroda sasula svoje ljepote na tako rasipan način. Razumije se već po sebi, da kao atrakciona tačka za strance, Visovac ima naročito značenje i važnost. Pa ipak unatoč toga, a jedino radi neshvaćanja i lijenosti onih koji stanuju na tom otočiću, dešava se danas, da koji god stranac ili gost posjeti Visovac, mora da se potuži na skrajnju zapuštenost i nered koji tu vlada. Zidovi su porušeni, putevi zatrpani, a na svakom koraku se susreće nečistoća, te ljudske i životinjske izmetnine. Svrćamo na ovo pozornost svih onih, kojima je povjerena briga oko propagiranja naših prirodnih ljepota i turističkih mjesta, — neka barem oni porade, da se tamošnji starijedioci trgnu iz lijenosti i da ubavom otočiću sačuvaju barem ono što je dosada imao a u prvom redu čistoću i urednu vanjštinu.

Na znanje đacima. Direkcija mjesne učiteljske škole javlja nam, da je nedavnim raspisom Ministarstva prosvjete naređeno, da se u I. razred učiteljske škole ove godine ne će primati oni kandidati, koji su danom 10/9. tg. navršili sedamnaestu godinu, već će se primati samo mlađi đaci.

Francuski politehničari u Šibeniku. Autobusom iz Splita, prispjelo je u utorak dne 26. augusta, 17 pitomaca zadnjeg godišta glasovite visoke politehničke škole u Parizu, vođenih od francuskog podpukovnika g. Barbier-a, našeg potpukovnika g. Veljkovića g. Gregorića, inspektora ministarstva saobraćaja. Prispjeli su oko 11 sati, a za njihov dolazak nije prije nitko znao, osim II. obalske Komande, jer je u pro-

gramu putovanja, sastavljenom u Beogradu, Šibenik bio označen kao mjesto bez službenog dočeka. Privatno je, za njihov dolazak, bila sazvala direkcija tvornice „Dalmatienne“. — Njihov autobus je stao pred Hotel „Krku“, odakle su pitomci odmah, sa tenderom ratne mornarice, bili preveženi na kupalište Jadriju. U 1 sat, bio im je u hotelu Krki banket, priređen od uprave tvornice Dalmatienne. Za vrijeme ručka pozdravio ih je u ime II. P. O. K. kapetan g. Grizenko. Poslije podne su se izvezli na slapove Krke, a nakon povratka su razgledali grad.

Uprava društva za saobraćaj putnika, čim je doznala za njihov dolazak, poslala im je dovoljan broj prospekata Šibenika sa slikama, na francuskom jeziku. Zamolila je istodobno odličnog građanina Dr. Borisa Novaka, apsolutenta pariške diplomatske škole, da im se pridruži i bude tumačem po gradu. Dr. Novak se rado odazvao i svoju misiju izvršno izvršio. Kroz relativno kratko vrijeme pokazao im je i protumačio sve što je najznamenitijega u Šibeniku: grad, katedralu sa kolekcijom u biskupskom dvoru, pravoslavnu crkvu sa bizantinskom pinakotekom, Sv. Franu sa izložbom u kapeli i natpis Napoleonove ploče, koji su svi prepisali. U pravoslavnoj crkvi pozdravio ih je paroh prota Krstanović. U večer su krenuli vlakom za Maribor.

Moramo posebno naglasiti, da su svi izletnici sa najlaskavijim riječima govorili o prirodnim ljepotama Šibenika i okolice i o njegovim znamenitim historijskim spomenicima.

Ekskurzija osječkih maturanica. Ove sednice boravila je u našem gradu izletnička grupa od 20 maturanica osječke realne gimnazije. Prije dolaska u Šibenik bili su duže vremena na ljetovanju u Makarskoj.

Skori saziv sjednice općinskog vijeća. Kako doznajemo, sjednica općinskog vijeća imala bi se održati početkom slijedećeg mjeseca. Na dnevnom redu će biti neka važnija gradska i općinska pitanja.

SPORT.

Sportsko igralište iza Šubićevca.

U vezi s našim člankom u jednom od prošlih brojeva o potrebi nabavka sportskog igrališta, donosimo ovaj put konkretan predlog za nabavak istog, te za način ostvarenja te zamisli.

Iznosimo ovo zato, da prikazemo, da u našem gradu ima prigode i mogućnosti nabavka sportskog terena i da ne obmanjujemo sami sebe izlikom o nemogućnosti uslijed nezgodnog položaja grada i slično.

Teren se nalazi nedaleko nove transformatorske stanice iza Šubićevca. Površina iznosi otprilike 12.000 m². Moglo bi se nabaviti uz cijenu od 4-5 din po m. Trošak oko planiranja i uređenja iznosio bi oko 10.000 dinara. Okruglo za svotu oko 55.000 din moglo bi se urediti lijepo i pristojno igralište. Novac potrebit mogao bi da se dobije od koje mjesne banke uz dvojicu trojicu dobrih garanta. Teren uređen i dotjeran pedeseterostručit će svoju vrijednost, a kako je nogomet sport i te kako rentabilan, dalo bi se u kratko vrijeme nešto prihodom od članarine i utakmica a i uređenjem par lijepih tenis-igrališta - isplatiti dug. Računajući time, da bi se uz ostale sportske discipline najviše brige posvećivalo nogometu, kao najpopularnijoj i najraširenijoj sportskoj grani uspjeh bi bio više nego siguran, i to zato, jer je nogomet igra koja najmanje košta a najviše rentira.

Da u Šibeniku ima interesa za nogomet, najbolje nam dokazuje veliki broj nogometnih klubova, a i česta putovanja priličnog broja šibenskih sportaša u Split na sve veće i interesantnije Hajdukovke utakmice.

Iznesavši ovo zaključujemo apelom na sve sportaše Šibenika, da ne propuste i oni prigodu tim više što se već našao jedan dobar garant, a i općinska uprava mogla bi da posveti nešto pažnje ovom pitanju. S.V.

Tko želi, da ima za svoje dijete potpuno zdravu i mladu dadilju, neka se obrati

Ani Sunara ž. Ivanovoj, selo Nevest Cera
zadnja pošta Perković-Slivno.

Izgubljeno je jedno „Penkala“ pero.
Pošteni nalaznik može ga donijeti u **Tiskaru Vitaliani**, gdje će dobiti pristojnu nagradu.

Hajdmo u Marjana!

Uvijek prvoklasno svježe zagrebačko pivo, hladna jela i pikanterije svake vrsti.
Zagrebačka Pivara Šibenik.

UKUSNA I ZDRAVA je KOLINSKA KAVA

Ogroman stan od šest soba sa nuzprostori-jama na najljepšem mjestu grada iznajmljuje se uz vrlo povoljne uvjete onome, koji izvrši popravke. - Obratiti se u Tiskari Vitaliani.

2 kuće, teza i veliki vrt sa oborom, iza Bolnice, cesta 12 Lipnja, prodaje se. Obratiti se kod Tiskare Vitaliani.

OPĆINA ŠIBENIK

Natječaj na mjesto liječnika.

U smislu Zakona o zdravstvenim općinama, od 27 februara 1930 a po odobrenju Kr. banske uprave uz VI br. 6701/14 od 7 marta 1931 god., otvara se natječaj za drugog liječnika pri ovoj samostalnoj zdravstvenoj općini, sa sjedištem u odlomku Primosten.

Dužnosti drugog općinskog liječnika su nabrojene u Zakonu o zdravstvenim općinama; i u Zakonu o ljekarima (Služb. nov. br. 17—V).

Imenovanom liječniku pripada da nakon godine dana privremene zadovoljavajuće službe, postane stalnim općinskim liječnikom, sa pravom na mirovinu. Plaća za trajanja privremene službe iznosi Din 3.000 mjesečno. Uz to ima pravo imenovani liječnik da ubire pristojbe za liječenje prema zakonu o zdravstvenim općinama.

Natjecatelji imaju da polože propisno biljegovanoj molbi:

- 1) svjedodžbu rođenja,
- 2) svjedodžbu o državljanstvu Kraljevine Jugoslavije,
- 3) diplomu sveukupne medicine,
- 4) svjedodžbu o općem pravu vršenja liječničke prakse,
- 5) eventualne isprave o dosadašnjoj službi.

Natječaj na mjesto dvije sestre pomoćnice

U smislu Zakona o zdravstvenim općinama, od 27 februara 1930 otvara se natječaj za dvije sestre pomoćnice pri ovoj samostalnoj zdravstvenoj općini. Dužnosti su nabrojene u zakonu o zdravstvenim općinama. Plaća i sjedište po dogovoru. Natjecateljice imaju da prilože propisno biljegovanoj molbi: 1) svjedodžbu rođenja, 2) svjedodžbu o državljanstvu Kraljevine Jugoslavije, 3) svjedodžbu o svršenom kursu za svoje zvanje.

Natječaj na mjesto babice

U smislu zakona o zdravstvenim općinama, od 27 februara 1930, otvara se natječaj na mjesto triju babica pri ovoj samostalnoj zdravstvenoj općini. Plaća i sjedište po dogovoru. Natjecateljice imaju da prilože propisno biljegovanoj molbi: 1) svjedodžbu rođenja, 2) svjedodžbu o drž. Kralj. Jug. 3) svjedodžbu o svršenom kursu za babice.

Rok za sva tri natječaja traje do uključivo 4. septembra.

Br. 2235. Šibenik, dne 11 maja 1931.

Načelnik: **Dr. Smolčić, v. r.** Prisjednik: **V. Kulić, v. r.**

1000 listova konceptnog papira za kancelariju Din. 90.
1000 vel. listova bijelog papira za zamotavanje Din. 240.
Dobiva se kod: tiskare E. Vitaliani i Sin, Šibenik.

Oglašajte u „Primorskoj Riječi“!

Mate Katalinić
ŠIBENIK

Trgovina svih vrsta suhih i uljenih boja, flrnaisa, lakova i kistova. Českog stakla ornamentalnog i običnog za prozore. Soboslikarska ličilačka i dekoraterska radnja. Lakiranje automobila sa „Ducco“ spritz aparat.

Stipe Zorić, vrtlar Šibenik
Poljana
Kralja Petra

Prodaja svježeg cvijeća, te raznih biljka u loncima. Solidna izradba nadgrobni vijenaca, kao vjenčanih buketa.

Također uređuje parkove. CIJENE UMJERENE

POMODNA RADNJA
ANTUN PETRIĆ

BOGATO SKLADIŠTE: šešira, kapa, štapova, kišobrana, košulja, gaća, ogrlica, kravata, rubaca, čarapa, rukavica itd. Veliki izbor đempera, poull-wera, maja te razne trikotaže. - Putnih kufera. - Izbor parfima i toaletnog sapuna te sve moguće galanterije i sitnarije.

GOSTIONA A. VATAVUK

ZAGREBAČKA ULICA

Uvijek dobro pečeni odojci i janjci na ražnju. - Toči se dobro šibensko vino.
U VATAVUKA UVIJEK DOBAR RUČAK

Nikola Stošić - Šibenik

Zagrebačka ulica.

PEKARNA i TRGOVINA
mješovitom i suhomesnatom robom,
na malo i na veliko.

M. GRIMANI i ing. J. LJUBIČIĆ

Poduzeće za telegrafiju, telefoniju i radiotehniku sistema **WESTERN ELECTRIC COMPANY, New-York (Standard Electric)**
Telefoni automatski i manuelni, telefonske centrale, T. legrafski aparati, žice, kablovi podmorski i podzemni. Radio aparati za prijem i emisiju u svim tipovima i jačinama. Radiogoniometri, alarmni uređaji. Sve stručne tehn. informacije besplatno, trazite ponude.

Mate Pergin, Šibenik
rukotvorine, narodne radnje i umjetno cvijeće.

Vaso Čok i Jovo Paklar
Šibenik (Dalmacija)

Staklo za prozore, šuplje staklo, poculan, kuhinjsko p sudu, aluminijsko, emajlirano, papirnata roba, mineralna voda, bonboni i t. d.

Vlastiti proizvod Crkvenih svjeća.

Milorad Dj. Pecelj

TRGOVINA MJESOVITE ROBE — ŠIBENIK

Ima veliki izbor: kuhinjskih, dućanskih i decimalnih vaga, od tvrdog i mekog drveta.

KLAVIR prodaje se jeftino.
Obratiti se upravi.

Veliki automatični kantar (vaga) do 10 kvintala, tvrdog drveta i željezo, potpuno ispravno, prodaju se. Obratiti se tiskari E. Vitaliani i Sin.

Samo moderno i ukusno pokućstvo najljepši je ures svakog stana.

Najmodernije spavaće sobe, blagovaonice i ostale dijelove pokućstva od kavkaskog orahovog drveta, mahagonije i t. d. možete jedino najjeftinije dobiti kod opće priznatog tvorničkog skladišta, limenog i drvenog pokućstva

OTTO GRABOVAČ

ŠIBENIK, ul. Frane Draganića

Posjetite skladište. — Tvorničke cijene.

— Tražite cijenič. —

Dr. MARKO TARLE
ŠIBENIK

Komisijonalna prodaja žitarica
i kolonijala.

TELEFON Br. 86.

Brzojavni naslov: KOMISOAGENT

ŠIME ANTIĆ - Šibenik

Trgovina manufakturnom robom

Veliki izbor platna za
rublje, sefira, oxforda,
trikotaža i t. d.
uz najumjerenije cijene.

Najugodnija

razonoda u

GRADSKOJ PIVNICI

Svaku večer koncertira

objubljena kapela

SLAVKA pl. RAŠKAJ

Redovito baleti, solo plesovi

i raznovrsne varietetske atrakcije.

Vlasnik **JOAKIM ŠTRKALJ** Šibenik

K. EVANGELISTA

naslj. **N. ROSSI**, Šibenik

Skladište gvozdarije na malo i veliko
te građevnog materijala.

DANTE-OVA

BOŽANSTVENA KOMEDIJA „PAKAO“

sa 76 ilustracija slavnoga Dorè-a, 364 strane formata 35/27 cm. Preveo prof. Stj. Buzolić. - Luksuzno uvezano u zlato. Komad D. 100. Preko 10 komada fko. poštarine.

Na otplatu po Din 20.— mjesečno

Sa naručbom treba poslati prvi obrok (20 D. unapred) Kod pošiljke zaračunava se pouzecem II. obrok i pošt. Naručuje se kod **Tiskare E. Vitaliani i Sin, Šibenik.**

GRGO OLIVARI I DRUGOVI

građevno poduzeće

ŠIBENIK

Preuzimlje i izvršuje sve vrste građevinskih poslova najsolidnije i najkulantnije.

Obavlja sve spadajuće tehničke radove, d.

Strojarska Mehanička Radiona
i ljevaonica metala

S. Kordić - Šibenik

RADIONA

za popravke parobroda, parnih strojeva, automobila, motora, granika kompresora, turbina itd.

— — Konstruiraju se propele od bronza. — —

MONTAŽA

svakovrsnih strojeva, mlinova, hidrauličnih presa, motora na brodove i čamce.

„SLAVIJA“

TVORNICA SAPUNA

Braća **Ijadica-Grbešić** pok. Petra

ŠIBENIK

Proizvađa za domaćice najbolji i najkorisniji sapun za pranje rublja: žuti, zeleni i bijeli. Prodaje se svugdje.

Rade Berić - Krojačnica

— Šibenik —

Veliki izbor najboljih štofova.

Izradba prvorazredna i brza.

Cijene umjerene.

Stavljam cij. **DAMAMA** na znanje, da sam u svom salonu uveo posebno odeljenje za trajnu, vodenu i željeznu ondulaciju, **BOJADISANJE KOSE** i t. d. Imam najsavršeniji aparat sistem „**NAM**“ koji ne peče i ne pali kosu. Poseban Damen frizeur, govori uz hrvatski, njemački, slovenski i češki.

Za posjet preporuča se. **Frizerski Salon VIKARIO PAVAO, ŠIBENIK**

Pokućstvo

najjeftinije dobijete kod
stare i solidne firme

Stjepan Karković
ŠIBENIK

Petar Vulinović

— Zagrebačka ulica —

Trgovina delikatesne i mješovite robe
Uvijek svježi maslac. Preporuča se odlični kranjski kiseli kupus. — Prodaja na veliko i na malo. —